

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1618. usque ad annum 1620

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1777

VD18 90118847

§. 74. Principum Protestantium Conventus Ulmæ habitus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67326](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67326)

Sæc. XVII. horrore comprehendi haud potuerit, A.C. 1620. paucissimos ex hisce Sectariis fuisse, qui sese humano sanguine inebriare non certassent, haud alio ex fine, nisi ut sectam tuerentur, quam tamen ipsimet duntaxat veram credidere, quia privatis eorum commodis, innatoque Catholicos opprimendi studio tum deserviret, de cetero autem sat persuasi essent, quod ejusmodi regerentur regulis, quas sicut nonnisi ignorantia & ambitio adinvenit, & effrænis vitæ licentia hucusque fovit, ita denique nonnisi seditio, ferrum & arma eas tueri valerent.

§. LXXIV.

*Principum Protestantium Conventus
Ulmae habitus.*

Lotich. rer. Germ. l. 5. cap. 9. Brachel. Hist. lib. 1. Adlzreit. p. 3. l. 5. Cum interea Hugonotæ in Galliis de proximo in Regem suum bello confilia cuderent, nil propius in Germania erat, quam ut Cæsaris, fœderatorumque Principum copiæ in aciem educerentur, & præprimis quidem Maximilianus Bavarix Dux cum exercitus sui plusquam triginta millibus armatorum, & quingentis, Ductore Joanne Tscherclasio Tillio Lauingam inter & Ginzburgum ad Danubii ripam castra posuit. Strepitu Boicorum armorum excitati Unitorum Protestantium Duces, Onolspacensis & Durlacensis

cenlis a Mæni Nicrique finibus sursum ten-
 dentes Ulmæ vicina petunt, ibidemque
 ineunte Mense Junio stativa figunt; cum
 autem eodem tempore Ambrosius Spi-
 nola pro Cæsare bellaturus, cum vi-
 ginti quatuor Belgarum, & Burgun-
 dionum millibus Rheni Superioris oras
 irrumperet, hinc Maximilianus vali-
 dum suorum agmen ad omnes casus
 intentum Dilingæ subsistere iussit, atque
 Albigium Sultzensem Comitem Lega-
 tum suum ad Correspondentium Prin-
 cipum castra percontatum misit, quor-
 um eorum spectarent consilia; Bohe-
 mis enim sese jam extra fines Regni
 effundentibus, periculum esse, ne &
 ipsi Imperium infestarent. Hæc Ducis
 legatio Correspondentes, qui Ulmæ
 vicinia cum exercitu suo infederant,
 adeo attentos reddebat, ut ibidem con-
 ventum indicerent de componendis
 Germaniæ rebus serio acturi. Cæsa-
 ris nomine præerant Hohenzolleranus
 Comes, tresque Bavarix Ducis Legati:
 Protestantium vero vices Joachimus
 Ernestus Onoldinus Princeps, & Caro-
 lus Comes a Witgenstein obibant. Ad-
 erant quoque præter plures alios, tri-
 ginta sex Principum Protestantium, ur-
 biumque Oratores, inter quos non pauci
 Prædicantes numerabantur. Eodem
 die, quo conventui datum est initium,

Sæc. XVII.
 A. C. 1620.

ex

Sæc. XVII. ex Francisci Regis mandato Vienna Ul-
 A. C. 1620. mam venere Carolus Valesius Engolis-

*Hist. de Bav.
 le Blanc.
 tom. 4.*

menfis Dux, & Philippus Bethunius præter alios, qui pacis interpretes agere iussi sunt. Congregatis igitur una omnibus Bavari Oratores rursus Protestantes Principes interrogabant, pacem an arma decrevissent? ad hæc responderunt Protestantes, quod pacem quidem præoptarent, in tanta tamen armorum potentia Catholicis diffiderent, nisi hi idoneos pacis firmæ sponsores interponant, ac de honestis pactis conveniant. Postea præter plures alias potissimum has proposuere concordix leges. I. *Albertus Archidux, ac Belgii Gubernator pacis futuræ pacta unacum Catholicis amplecteretur: hunc articulum Protestantes sibi concedi urgebant, ut a Belgii copiis tuti, promptiores ad juvandos Bohemos redderentur.* II. *Protestantium querelis confestim satisfaceret, & si quis e Protestantibus a Cæsare proscriberetur, nullus Catholicorum Principum ejusmodi pœnam executioni daret.* III. *Dux ea, quæ Correspondentes Norimbergæ congregati petiissent, præstaret.* Hos articulos, utpote a ratione alienos Bavari Ducis Oratores rejecerunt, exponentes, liberas esse Catholicæ unionis Fœderatorum voluntates, proscriptionis autem pœnam nulli innocenti formidandam.

dandam, facinorosis vero merito irrogandam. Hæ rationes Gallicis Oratoribus tantopere probabantur, ut Correspondentes viribus suis diffisi, & Spinolæ adventum veriti, etiam de prima sua pertinacia nonnihil remitterent; unde post crebras ultro citroque habitas concertationes tandem ineunte Mense Julio, Gallorum præcipue industria & dexteritate, in has utrinque leges conventum est. I. *Pax inter Bavaricæ Ducem & Anspacensem Marchionem, necnon inter Boicum, & præsentem Correspondentium exercitum sit.* II. Neutra pars alteram, aut ditiones ejus infestet, nec transitus, expeditionesque militares pacatas prohibeat. III. Miles circum Ulmam, & qui Lavingæ viciniam infidet, ocyus abducatur. IV. Intra limites interim Pacis istius, nec Bohemia, nec foederibus ejus illigatæ provinciæ ceteræ, nec Austriacæ Domus hæreditariæ regiones censeantur, sed suæmet rerum alexæ fortunæque relinquuntur. V. De damnis utrinque præcipue ad Suntheimium illatis, eorumque compensatione, necnon de Protestantium & Catholicorum gravaminibus deinceps alio tempore & loco agatur. Hisce pactis die quinta Julii ad Bavaricæ Ducem relatis, & utrinque firmatis, Onoldinus Princeps copias suas
Ulma

Sæc. XVII.
A. C. 1620.

Londorp.
act. publ.
l. 5. p. 794.
Merc. Gal-
lob. t. 9. l. 1.

Sæc. XVII. Ulma versus Palatinatum inferiorem
 A. C. 1620. reduxit, ut Spinolæ progressibus obsta-
 ret, Bavarus vero cum suo exercitu,
 in Provinciam Austriacam supra Ana-
 sim, secundo Danubii flumine ex Cæ-
 saris mandato movit.

§. LXXV.

*Maximiliani Ducis expeditio in supe-
riorem Austriam.*

Lotich. l. 5. cap. II.
Ober und Nieder : De streich Jour- nal Merc. Gallob. tom. 9. lib. I. Carafa Germ. rest.
 ENIMVERO hac pace inter Catholicos, & Germaniæ Principes Protestan-
 tes firmata, Ludovicus Franciæ Rex rebus suis haud parum consuluerat; verebatur enim, ne Fridericus Palati-
 nus novi Regni accessione potentior fa-
 ctus, denuo, ut olim, Hugonotarum res in Galliis fulciret, quos tamen ad bellum paratos in ordinem redigere pro-
 pediem meditabatur: nihilominus ejus-
 dem Regis conatus magna sui commen-
 datione haud fraudandus erat, eo quod pacata nonnihil superiore Germania, tota belli moles Bohemis utpote præ-
 cipuis omnium calamitatum Authori-
 bus incumbere inciperet, & Protestan-
 tibus Germanis Bohemorum defensionem abdicantibus, Friderici partes haud parum debilitarentur, Cæsar e-
 contra rebelles Austriacos compescere posset, iisque debellatis via in Bohe-
 miam